

Puzzelen met Vergroenings

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) is op 1 januari 2015 ingevoerd. Ook bedrijven met bloembollenteelt komen in aanmerking voor toewijzing van betalingsrechten en uitbetaling van premies. Voor Nederland geldt een budget van ruim 730 miljoen euro op jaarbasis. Hiervan is dertig procent bestemd voor vergroening. Ingegaan wordt op de mogelijkheden om voor een vergroeningspremie in aanmerking te komen.

Tekst: Hans Scholte, bedrijfsadviseur Flynth adviseurs en accountants, 06-51 55 16 86; hans.scholte@flynth.nl
Fotografie: iBulb

De vergroenings-eisen hebben betrekking op 'gewasdiversificatie', 'ecologisch aandachtsgebied' en de eis om blijvend grasland in stand te houden. Bloembollenbedrijven zullen in de praktijk vooral te maken hebben met de voorwaarde om meerdere gewassen te telen (gewasdiversificatie) en het aanleggen van ecologisch aandachtsgebied.

Indirect kunnen bloembollenteelers ook met de 'blijvend grasland-eis' te maken krijgen. Blijvend grasland is land dat vijf jaar of langer als grasland wordt gebruikt. Als de oppervlakte blijvend grasland in Nederland meer dan 5 procent daalt ten opzichte van het niveau in 2012, krijgen bijvoorbeeld melkveehouders te maken met een individueel verbod om hun grasland te scheuren. Een dergelijk scheurverbod beperkt dan de mogelijkheden voor bloembollenteelers om land te huren.

VERGROENINGSPREMIE

De vergroeningspremie bedraagt in de overgangperiode tot 2019 zo'n 45 procent van de basispremie (basispremie plus eventuele compensatiebijdrage). Daarna ongeveer 115 euro per hectare.

GLB-premies zonder compensatiebijdrage op basis van bestaande rechten (euro per hectare per jaar):

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019
Basispremie	€ 56	€ 110	€ 162	€ 212	€ 260
Vergroening					
45 procent	€ 25	€ 50	€ 73	€ 95	€ 115
Totaal per hectare	€ 81	€ 160	€ 235	€ 307	€ 375

GEWASDIVERSIFICATIE

Gewasdiversificatie betreft de eis om meerdere

gewassen op het bedrijf te telen. Bedrijven met 10 hectare tot 30 hectare bouwland, moeten minimaal twee gewassen telen. Het grootste gewas mag maximaal 75 procent van de oppervlakte bouwland bedekken. En de twee grootste mogen samen maximaal 95 procent van de oppervlakte bouwland beslaan. Bedrijven die meer dan 30 hectare bouwland hebben, moeten minimaal drie gewassen telen.

Vrijstellingen

Gespecialiseerde bedrijven die minimaal 50 procent van het bouwland ruilen met andere landbouwers zijn vrijgesteld van de eis om meerdere gewassen te telen. Voorwaarde is dat er dan op ieder perceel een ander gewas staat dan vorig jaar. Dit kan bijvoorbeeld voor telers met een reizende bollenkraam een vrijstelling opleveren. Ook vrijgesteld zijn bedrijven zoals veehouders met minimaal 75 procent grasland (en maximaal 30 hectare grasland) en biologische bedrijven. Alle landbouwgrond, behalve blijvend grasland en blijvende teelten worden als bouwland gezien.

Definitie 'gewas'

Voor de gewas-eis telt een gewas mee, dat in de periode 15 mei tot en met 15 juli op een perceel landbouwgrond wordt geteeld. RVO heeft aangegeven dat ook tulpen die voor 15 juli worden geoogst, als gewas meetellen. In de voorlopige GLB-gewassenlijst zijn amaryllis, krokus, dahlia, gladiol, hyacint, iris, lelie, narcis, tulp en Zantedeschia aparte gewassen voor de gewas-eis. Alle overige bloembollensoorten vormen samen één gewas.

EA-GEWASSEN

Een bedrijf met 15 hectare of meer bouwland moet 5 procent van de oppervlakte bestemmen voor landschapselementen en natuurstroken. De teelt van EA-gewassen (gewassen in een ecologisch aandachtsgebied) moet op of aansluitend aan het bouwland plaatsvinden. Invulling kan plaatsvinden via landschapsele-

De meeste, in oppervlakte grote bolgewassen, worden

menten, bufferstroken, agrarisch natuurbeheer en stikstofbindende gewassen. Er kan een keuze worden gemaakt uit het akkerrandenpakket, een algemene (generieke) lijst, het pakket Veldleeuwrik of het pakket Biodiversiteit+. Onder voorwaarden is het mogelijk om maximaal de helft van de EA-oppervlakte in collectief met andere agrariërs in te vullen. Tevens wordt nog gewerkt aan de invulling via duurzaamheidscertificaten. Weegfactoren zorgen voor een verschil in de mate waarin de invulling meetelt om in de benodigde oppervlakte te voorzien.

AKKERBOUW-RANDENPAKKET

- **Beheerde akkerrand (verplicht)** Tenminste 3 meter breed, minimaal 30 procent van gewogen oppervlakte, minstens 50 procent in de winter aanwezig; de aangelegde akkerranden moeten in het jaar van aanvraag blijven liggen tot en met 31 december (weegfactor 1,5).
- **Aangrenzende sloot** Grenzend aan (eigen) akkerrand, alleen sloten van maximaal 6 meter breed. Standaardbreedte 3 meter (weegfactor 2,0). Een sloot die voor de helft tot een

eisen in het nieuw GLB

als apart gewas aangemerkt in het GLB

bedrijf behoort (tussensloot met de buurman), telt mee voor een standaardbreedte van 1,5 meter.

- *Stikstofbindend gewas* Luzerne, rode klaver, esparcette, rolklaver, wikke, lupine en veldboenen. Op zand is nateelt verplicht (weefactor 0,7).
- *Vanggewas* Op zand blijft het vanggewas tot eind winter staan (weefactor 0,3).
- *Landschapselementen* Met ANB-contract en aangrenzend aan bouwland (weefactor 2,0).

GENERIEKE LIJST

- *Onbeheerde akkerrand* De rand is minimaal 1 en maximaal 20 meter breed; grenst aan bouwland, dus niet aan blijvend grasland of een blijvende teelt (weefactor 1,0).
- *Stikstofbindend gewas* Luzerne, rode klaver, esparcette, rolklaver, wikke, lupine en veldboenen. Nateelt in de herfst is verplicht (weefactor 0,7).
- *Wilgenhakhout* Beperkt ten aanzien van mest en GBM (weefactor 0,3).
- *Vanggewas* Na teelt gewas van vlas of hennep, of voor bestrijding van aaltjes, of wan-

neer geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden; het vanggewas moet voor 1 oktober worden gezaaid en minimaal tien weken blijven staan (weefactor 0,3).

ONBEHEERDE AKKERRAND

De onbeheerde akkerrand mag jaarlijks wisselen; mag niet gebruikt worden voor landbouwproductie en mag dus niet worden gemaaid en/of begraasd; de rand mag braak liggen, maar er mag ook een gewas worden geteeld. Er zijn geen eisen met betrekking tot het in te zaaien gewas of mengsel; op de akkerrand mag niet hetzelfde gewas staan als op het aangrenzende bouwland; het is toegestaan om de rand te berijden en te bewerken; bemesting en gewasbeschermingsmiddelen zijn toegestaan; eventueel gecombineerd met pakketten betreft agrarisch natuurbeheer. Let op, dat het voor de onbeheerde akkerrand niet mogelijk is om dubbele betaling te ontvangen, dat wil zeggen en vergoeringspremie en subsidie via agrarisch natuurbeheer.

VANGGEWAS NADER BEZIEN

Een vanggewas kan alleen als Ecologisch aan-

dachtsgebied meetellen bij degene die het perceel in gebruik had op 15 mei van het betreffende jaar. Dit geldt ook als de grond na de hoofdteelt uit gebruik wordt gegeven.

Voorbeeld:

Een bollenteler geeft een gehuurd perceel op bij de Gecombineerde Opgave. Direct na de oogst gaat de grond weer naar de verhuurder. De verhuurder zaait het vanggewas in voor 1 oktober en teelt deze minimaal 10 weken. De bollenteler kan het vanggewas meenemen als EA. De verhuurder niet. Aandachtspunt is dat de verhuurder aan de voorwaarden van de teelt van een vanggewas moet voldoen.

KORTINGSBEREKENING

Niet volledig voldoen aan de vergroeningseisen levert een korting op de vergoeringspremie. De korting hangt af van de mate waarin niet aan de eisen is voldaan. De korting op de uitbetaling wordt voor 'Gewasdiversificatie' (GWD) en 'Ecologisch aandachtsgebied' (EA) apart berekend via de 'verschilfactor'. De verschilfactor geeft aan hoeveel procent de daadwerkelijke invulling afwijkt van de verplichting. In 2015 en 2016 vindt een correctie van 50% plaats. Als aan één vergroeningseis niet wordt voldaan is de korting maximaal 50 procent.

Voorbeeld:

Bedrijf met 40 hectare moet 5 procent Ecologisch aandachtsgebied aanleggen, is 2 hectare. Stel werkelijk 1 ha aangelegd, dan is de verschilfactor 50 procent. Korting voor onderdeel EA is dan 50 procent x 40 hectare x 50 procent is 10 hectare. Over 10 hectare wordt geen vergoeringspremie uitbetaald.

Voorbeeld invulling vergroening

Bedrijf met 40 hectare bouwland. Bedrijf kiest voor invulling via de generieke (algemene) lijst. Benodigde oppervlakte ecologisch aandachtsgebied (EA) is 2 hectare (40 x 5%). Invulling is mogelijk via verschillende opties:

- Via akkerranden: 2 ha/weefactor 1,0 = 2,0 ha;
- Via stikstofbindende gewassen: 2 ha/weefactor 0,7 = 2,9 ha;
- Via vanggewas: 2 ha/weefactor 0,3 = 6,7 ha;
- Of een combinatie van bovenstaande.